

Referanser: KR 28/20, KR 06/22, KR 74/22, KR 07/23, KR 74/23, BM 38/23, KM 06/24

Arkivsak: 24/01810-1

Saksdokumenter:

Plan for kirkelig undervisning og læring

Plan for kirkelig undervisning og læring

Sammendrag

Plan for kirkelig undervisning og læring – overordnet del ble vedtatt på Kirkemøtet 2024. I vedtaket lå det et premiss om at en rekke endringer blir innarbeidet i planen av Kirkerådet. Justert plantekst legges nå frem for Kirkerådet.

Forslag til vedtak

Kirkerådet vedtar justert plan for kirkelig undervisning og læring.

Saksorientering

Bakgrunn

Kirkemøtets vedtak

Kirkemøtet 2024 gjorde følgende vedtak i sak 06/24:

1. Kirkemøtet vedtar ny plan for kirkelig undervisning og læring – overordnet del. Kirkemøtet oversender følgende endringer for at Kirkerådet skal innarbeide dem i planen:

- Dåps- og misjonsbefalingen i Matt 28,18-20 tas inn på alle offisielle språk i Norge i begynnelsen av planen.
- I siste avsnitt i delkapittelet *Menneske som søkende etter mening* etter første setning «Når mennesker opplever at deres kultur, språk og trosfortelling blir tatt på alvor, kan de lettere finne sin plass i kirkens felleskap» tas det inn følgende formulering: «Døvekirken og tegnspråkmiljøet er et eksempel på dette».
- Teksten i kapittel 2 *Gud, menneske og verden: teologisk grunnlagstenkning*

omarbeides, slik at innholdet om den andre og tredje trosartikkel utdypes ytterligere.

- d) I kapitlet *Være og lære: Pedagogisk grunnlagstenkning* avsnitt to må komme før avsnitt én, slik at begrepsavklaringen om forskjellen mellom undervisning og læring kommer først. Bibelsitatet tas ut.
- e) Bruken av begrepene «undervisning» og «læring» gjennomgås slik at detaljene i planen i større grad må skille mellom undervisning som en virksomhet med planlagte undervisningsaktiviteter og -praksiser, og læring som fenomen i kirkens mangfold av læringsfellesskaper.
- f) Kristen livstolkning og livsmestring defineres i kapittel 4 *Leve og vokse: Innhold i kirkelig undervisning og læring*.
- g) Delkapitlet *Bibel, tekst og tolkning* starter med de to siste setningene i tredje avsnitt «Kirkelig undervisning og læring skal ta i bruk et mangfold og bredde av bibelske tekster både fra Det gamle og Det nye testamentet. Dette kan gi mulighet til å tolke eget liv og å utforske kristen tro på nye måter»
- h) I delkapitlet *Bibel, tekst og tolkning* tas inn et avsnitt om viktigheten av å tydeliggjøre Det nye testamentets jødiske kontekst og av å korrigere karikerende og stereotypiserende beskrivelser av jødedom og jøder.
- i) Gudstjenestens plass i kirkelig undervisning og læring tematiseres i delkapitlet *Kristen tro i praksis*.
- j) Siste setningen i første avsnitt endres til «Det motiverer til å leve bærekraftig og engasjere seg i samfunnet, verden og i andre menneskers liv» for å tydeliggjøre det globale perspektivet.
- k) Minoritetsperspektivene tematiseres tydeligere i kapittel 6 eller 8.
- l) I delkapitlet *Medborgerskap, demokrati og representasjon* tas inn en kort tekst om opplæring og innføring i kirkens demokrati.
- m) Overskriften til kapittel 8 endres fra *Samarbeid om kirkelig undervisning og læring* til *Ansvarsforhold og samarbeid om kirkelig undervisning og læring*.
- n) I delkapitlet *Hjemmet og barnets omsorgspersoner* andre avsnitt tas det inn formulering som understreker hjemmet som avgjørende viktig arena for læring.
- o) Erstatte formuleringen «Aktiviteten som gjennomføres i rammer av dette samarbeidet skal ikke ha forkynnende karakter» i delkapitlet *Skole, barnehage og tilbud etter skoletid* med følgende formulering: «Dette samarbeidet skal skje i rammene av skolens/barnehagens/SFO's eget formål og planverk».

2. Kirkemøtet ber om at Kirkerådet forbereder rammeplaner for kirkelig undervisning og læring til behandling på kirkemøtene i 2025 og 2026.

3. Kirkemøtet anbefaler at planens overordnede del evalueres i lys av erfaringer fra menighetene når rammeplanene er implementert.

Arbeid med justering av planen etter Kirkemøtet

I etterkant av Kirkemøtet har både Kirkerådets leder og preses gitt innspill og forslag til justeringer i dokumentet. Innspillene har vært sett opp mot rammene som Kirkemøtet ga i sitt vedtak. Følgende endringer er gjort i det vedlagte

plandokumentet:

1. KM 06/24 a): Misjonsbefalingen på norsk, nynorsk, nordsamisk, sørsamisk og lulesamisk er satt inn før det innledende kapittelet. Tekstene er ordnet i alfabetisk rekkefølge: bokmål, lulesamisk, nordsamisk, nynorsk, sørsamisk.
2. KM 06/24 b): Døvekirken og tegnspråk er henvist til som et eksempel på kulturell og språklig diversitet i delkapittelet *Menneske som søkende etter mening*.
3. KM 06/24 c): Teksten i kapittel 2 er omarbeidet, slik at innholdet om den andre og tredje trosartikkel utdypes ytterligere: Dåpens betydning for relasjon til den treenige Gud er fremhevet. Formål med undervisning og læring i kirken - å vekke og styrke den kristne tro - kommer tydeligere frem både i møte med de dømte og de som ikke er døpt. Det er lagt til en tekst som beskriver synden som en del av menneskenes livsvilkår og det vises videre til at synden overvinnes gjennom Jesus frelsende gjerning. Det er også lagt til tekst om Den hellige Ånds virke i verden. Kapittelet har også fått en ny underoverskrift: *Den treenige Gud*.
4. KM 06/24 d): Forklaring av begrepene undervisning og læring er flyttet frem som innledende avsnitt i kapittel 3. Bibelsitatet er tatt ut.
5. KM 06/24 e): Bruk av begrepene undervisning og læring er gjennomgått i dokumentet slikt at forskjellen mellom undervisningsaktiviteter- og praksiser og læring som fenomen kommer tydeligere frem. For å få klarere frem kunnskapsforståelse i Den norske kirke, er det også gjort endringer i avsnitt 4 i kapittel 3. Det vises til at kunnskapen i kirken bygger på et felles trosgrunnlag. Samtidig poengteres det at det er utvikling i tilnærmingen til hvordan kunnskapen blir til.
6. KM 06/24 f): Kristen livstolkning og livsmestring i kapittel 4 er definert nærmere.
7. KM 06/24 g): Delkapittelet *Bibel, tekst og tolkning* innledes med: «Kirkelig undervisning og læring skal ta i bruk et mangfold og bredde av bibelske tekster både fra Det gamle og Det nye testamentet. Dette kan gi mulighet til å tolke eget liv og å utforske kristen tro på nye måter.»
8. KM 06/24 h): I delkapittelet *Bibel, tekst og tolkning* er det også tatt inn et avsnitt om viktigheten av å tydeliggjøre Det nye testamentets jødiske kontekst og av å korrigere karikerende og stereotypiserende beskrivelser av jødedom og jøder.
9. KM 06/24 i): Gudstjenestens plass i kirkelig undervisning og læring er tematisert i delkapittelet *Kristen tro i praksis*.
10. KM 06/24 j): Siste setning i det tredje avsnittet i delkapittelet *Kristen tro i praksis* er endret i henhold til vedtaket for å fremheve det globale perspektivet.
11. KM 06/24 k): Minoritetsperspektivene er tydeliggjort i siste avsnitt i kapittel 6.
12. KM 06/24 l): I delkapittelet *Medborgerskap, demokrati og representasjon* er det tatt inn en kort tekst om opplæring og innføring i kirkens demokrati.
13. KM 06/24 m): Overskriften til kapittel 8 er endret til *Ansvarsforhold og samarbeid om kirkelig undervisning og læring*.

14. KM 06/24 n): I delkapittelet *Hjemmet og barnets omsorgspersoner* andre avsnitt er det tatt inn en formulering som understreker hjemmet som avgjørende viktig arena for læring.
15. KM 06/24 o): Formuleringen «Aktivitetene som gjennomføres i rammer av dette samarbeidet skal ikke ha forkynnende karakter» i delkapittelet *Skole, barnehage og tilbud etter skoletid* er erstattet med følgende formulering: «Dette samarbeidet skal skje i rammene av skolens/barnehagens/skolefritidsordningens eget formål og planverk».
16. Det er i tillegg blitt foretatt noen språklige endringer og lest tekstkorrektur, jmf. merknader til komité B. For å forbedre leservennlighet er fotnotene i kapittel 1 *Sammenheng og kontekst for kirkelig undervisning og læring* tatt ut.

Forslag til endelig plantekst ligger vedlagt.

Økonomiske/administrative konsekvenser

Arbeidet med implementering av plan for kirkelig undervisning og læring – overordnet del vil skje innenfor gjeldende stillinger i Kirkerådets sekretariat. Det er budsjettert for økte kostnader grunnet administrativt arbeid knyttet til implementering av planen. Dette gjelder blant annet av design og trykking av planen i papirutgave, utarbeidelse av planen som digital ressurs og besøk i bispedømmene.